

8. srečanje alpskih ministrov: opravljen pregled doseženega

Okoljski ministri alpskih držav se na VIII. alpski konferenci v Garmisch-Partenkirchen v Nemčiji sicer niso mogli sporazumeti o pripravi pravno zavezujočega protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju prebivalstva in kulture, na prometnem področju pa želijo alpske države uvesti nove usmeritve..... [Več na strani 1](#)

4. evropska konferenca o gorskih območjih v Rodezu v Franciji

4. konferenca o gorskih območjih z naslovom „Unlocking the Mountains - a new approach of rural development for Europe's mountains“ bo 25. in 26. novembra 2005 potekala v francoskem Rodezu (Centralni masiv). Tema razprav in delavnic bo tokrat posvečena vprašanju, kot je, kako lahko gorska območja izkoristijo svojo kulturno in ekološko pestrost, ne da bi jo s tem uničevala..... [Več na strani 2](#)

Taljenje ledenikov hitreje, kot je bilo pričakovano

Kot je razvidno iz nove raziskave zürške univerze, v kateri je bila na podlagi satelitskih slik analizirala velikost površine 930 ledenikov, so švicarski ledeniki v obdobju od 1985 in 2000 izgubili 18 % površine. Za primerjavo: obseg ledenikov se je od 1973 do 1985 zmanjšal le za odstotek.... [Več na strani 3](#)

8. srečanje alpskih ministrov: opravljen pregled doseženega

Okoljski ministri alpskih držav se na VIII. alpski konferenci v Garmisch-Partenkirchen v Nemčiji sicer niso mogli sporazumeti o pripravi pravno zavezujočega protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju prebivalstva in kulture, na prometnem področju pa želijo alpske države uvesti nove usmeritve.

Okoljski ministri alpskih držav na srečanju niso dosegli soglasja o izvolitvi naslednika Noëla Lebela za začasnega generalnega sekretarja. Z izvolitvijo izbranega kandidata se je strinjala večina držav, predstavnika dveh držav pa sta uporabila veto. Ministri so za vsebinsko področje prebivalstva in kulture sklenili, da se namesto pravno zavezujočega protokola pripravi le deklaracija. Interesi prebivalstva z devetimi pravno zavezujočimi protokoli o izvajanju Alpske konvencije tudi v prihodnje ne bodo na enakovredni ravni, kot to velja za področje okolja in gospodarstva. Zagotavljanje lokalne oskrbe na podeželju se zaradi tega v Alpski konvenciji obravnava ravno tako mačehovsko kot zagotavljanje ugodnih možnosti izobraževanja in nadaljnega usposabljanja ali nadaljnji razvoj regionalne arhitekture.

Na konferenci pa so prvič sprejeli večletni načrt izvajanja Alpske konvencije, ki vsebuje smernice za delovanje v naslednjem šestletnem obdobju. Okoljski ministri alpskih držav in predstavnik Evropske komisije so sprejeli tudi deklaracijo o prometu. Za težji tovorni promet bo treba v bodoče upoštevati eksterne stroške in jih zaračunati, poleg tega bo treba del cestne takse uporabiti za gradnjo železniške infrastrukture. Skoraj vsi ministri so v svojih nagovorih izrazili zaskrbljenost zaradi podnebnih sprememb in posledic, ki jih bodo te imele za alpski svet. Predsedstvo Alpske konvencije je Nemčija predala Avstriji.

Viri in nadaljnje informacije <http://www.cipra.org> (de/fr/it/sl/en)

Vsebina

8. srečanje alpskih ministrov: opravljen pregled doseženega [1](#)

4. evropska konferenca o gorskih območjih v Rodezu v Franciji [2](#)

Tema prvega koordinacijskega sestanka je bila bovška ovca [2](#)

Bindingova nagrada za varstvo narave in okolja podeljena že devetnajstič zapored [2](#)

Trgovska zgradba Tiroler Möbelmarkt prejela nagrado Energy Globe Austria 2004 [2](#)

Taljenje ledenikov hitreje, kot je bilo pričakovano [3](#)

Sprožena pobuda za bavarski referendum „Iz ljubezni do gozdov“ [3](#)

Orkan Lothar ni povzročil ekološke [3](#)

Nova karta potresne ogroženosti v Švici: za kanton Valais obstaja večja [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

Saj ni res, pa je... [4](#)

4. evropska konferenca o gorskih območjih v Rodezu v Franciji

4. konferenca o gorskih območjih z naslovom „Unlocking the Mountains - a new approach of rural development for Europe's mountains“ bo 25. in 26. novembra 2005 potekala v francoskem Rodezu (Centralni masiv). Tema razprav in delavnic bo tokrat posvečena vprašanju, kot je, kako lahko gorska območja izkoristijo svojo kulturno in ekološko pestrost, ne da bi jo s tem uničevala.

V prihodnje bo treba v Evropi sprejeti daljnosežne odločitve glede razvoja podeželja, regionalne politike, financiranja območij Natura 2000 in evropske ustave. V ta namen naj bi v okviru konference izdelali predloge za večje upoštevanje potreb gorskih območij.

Konferenca se bo udeležilo več kot 300 akterjev in nosilcev odločitev z gorskih območij, med drugim predstavniki mednarodnih organizacij, npr. Evropske unije, predstavniki ministrstev in drugih organov ali pa nevladnih organizacij. Konferenco organizira Euromontana, ki združuje več kot 50 organizacij, ki delujejo v gorskih regijah (regionalne uprave, kmetijske zveze in okoljske organizacije).

Nadaljnje informacije in prijave: <http://www.euromontana.org/AssisesRodez/welcome.htm> (de/fr/it/en)

Tema prvega koordinacijskega sestanka je bila bovška ovca

2. septembra 2004 je na Bledu v Sloveniji pod pokroviteljstvom krovne organizacije za ohranjanje kmetijske pestrosti v Evropi SAVE (Safeguard for Agricultural Varieties in Europe) potekal prvi koordinacijski sestanek, posvečen bovški ovci. Cilj slovenskih, italijanskih, avstrijskih in nemških udeležencev srečanja v Sloveniji je bil popis stanja pasme.

Število populacije bovške ovce kot alpske pasme (tudi it. Plezzana, nem. Krainer Steinschaf) se razlikuje od države do države: za Italijo je značilno prekomerno staranje čred, pomanjkanje subvencij pa ovira izvajanje monitoringa populacije in spodbujanje vzreje. Nasprotno pa so se razmere v Sloveniji uredile, saj je za to pasmo od leta 2003 dalje mogoče pridobiti državno pomoč. Prav tako poznajo državno pomoč za to ovčjo pasmo v Avstriji, poleg tega pa še do leta 2005 poteka projekt v okviru programa LEADER na področju proizvodnje alpskega sira. V Nemčiji se trenutno ukvarjajo z raziskavami, kateri genotipi te pasme so odporni proti slinovki in parkljevki. Ker je EU v tem pogledu postavila visoke zahteve, obstaja sedaj nevarnost, da bodo krvne linije v celoti izginile.

Vir in več informacij na spletnem naslovu:

http://www.save-foundation.net/deutsch/PDF/news/SAVE_eNews_D4_04.pdf (de)

Bovška ovca.

© <http://www.save-foundation.net>

Bindingova nagrada za varstvo narave in okolja podeljena že devetnajstič zapored

12. novembra so na Lihtenštajnski gimnaziji v Vaduzu že devetnajstič zapored podelili Bindingovo nagrado za dosežke na področju varstva narave in okolja. Glavno nagrado v višini 50.000 CHF je prejel Werner Konold s freiburške univerze za svoje izvirno in interdisciplinarno delo na področju ohranjanja kulturne krajine. Novinarka Sigrid Arnade iz Berlina je za svoje zavzeto prizadevanje za omogočanje neoviranega dostopa do narave tudi invalidnim osebam prejela eno od treh t.i. Bindingovih malih nagrad v višini 10.000 CHF. Druga nagrada je bila podeljena Geraldju Plattnerju - njegova zasluga je, da je bilo za vseh 474 avstrijskih barij uvedeno zasebno pogodbeno varstvo, 25 barij pa je bilo obnovljenih. S tretjo malo nagrado je bilo počaščeno Botanično-zoološko družbo Liechtenstein-Sargans-Werdenberg (BZG), ki prek državnih meja deluje na področju naravoslovnega raziskovanja v regiji.

Vir: CIPRA-International

Trgovska zgradba Tiroler Möbelmarkt prejela nagrado Energy Globe Austria 2004

Poslovna zgradba trgovine s pohištvom podjetja Trop v St. Johannu na Tirolskem je prejela prestižno avstrijsko okoljsko nagrado Energy Globe 2004. Zgradba, ki obsega 412 m², se odlikuje po največji solarni fasadi v Avstriji, zaradi česar lahko proizvede dovolj energije brez izpustov emisije CO₂ in pokrije letne potrebe po energiji za 15 gospodinjstev. Drugo nagrado sta prejela projekt izdelave nizkotemperaturnega kotla na pelete, ki se uporablja v nizkoenergijskih hišah, ter projekt „Energievision“, s katerim želijo v štajerskem kraju Murau do leta 2015 na področju toplotne in električne energije doseči 100 % energetske samooskrbne proizvodnje.

Nagrada Energy Globe Award uživa v svetu velik ugled in na mednarodnem razpisu se zanjo poteguje več kot 600 projektov iz celega sveta. Zmagovalci mednarodne nagrade bodo odlikovani na svetovni razstavi, ki bo 27. aprila 2005 na Japonskem. Generalni sekretar Združenih narodov Kofi Annan je v obvestilu javnosti, ki ga je 11. novembra posredoval skladu Energy Globe Awards, je poudaril pomen nagrade in čestital avtorjem projektov za njihov prispevek k ohranjanju okolja.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.energyglobe.at> (de/en)

Taljenje ledenikov hitreje, kot je bilo pričakovano

Kot je razvidno iz nove raziskave züriške univerze, v kateri je bila na podlagi satelitskih slik analizirala velikost površine 930 ledenikov, so švicarski ledeniki v obdobju od 1985 in 2000 izgubili 18 % površine. Za primerjavo: obseg ledenikov se je od 1973 do 1985 zmanjšal le za odstotek. Približen izračun v celotnem alpskem prostoru je pokazal celo 22-odstotno izgubo v letih med 1985 in 2000, kar pomeni, da je krčenje ledenikov že danes doseglo razsežnosti, ki so jih pričakovali šele čez dvajset let. Zaradi krčenja so prizadeti zlasti manjši ledeniki, saj ti doslej niso bili popisani in zajeti v seznam poročila o stanju ledenikov, ki izide vsako leto in upošteva le maso dolžine 120 večjih ledenikov.

Sicer pa so raziskovalci s pomočjo sodobnih metod digitalne obdelave slik in geoinformatike lahko prvič doslej opravili avtomatizirana vrednotenja podatkov satelita Landsat. Satelit že dvajset leti na vsakih 16 dni preleti določen del Alp in pri tem posname 185 km dolg pas.

Vir: <http://www.dissertationen.unizh.ch/2004/paul/abstract.html> (de/en)

Močno skrčena površina ledeniškega jezika na ledeniku Morteratschgletscher (Švica).

© CIPRA-International

Sprožena pobuda za bavorski referendum „Iz ljubezni do gozdov“

Reforma gozdarske zakonodaje, ki jo je bavarska vlada sprejela sredi oktobra, predvideva korenite spremembe pri organizaciji gozdarske uprave. Različna društva in združenja, med njimi tudi nemški odbor Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA), so se temu uprla in sprožila pobudo za referendum, saj obstaja bojazen, da bo reforma imela daljnosežne negativne posledice za bavorske gozdove. Referendum bo izveden, če se bo do 29. novembra v sezname za referendum na občinskih uradih v kraju stalnega prebivanja vpisalo najmanj 10 % volilnih upravičencev.

V skladu z novo zakonodajo naj bi se vzdrževanje in gospodarjenje z gozdovi v prihodnje financirala le še iz dohodka od sečnje lesa. Okoljevarstvene organizacije zato napovedujejo, da bodo zaradi takega položaja lastniki prisiljeni k pocenitvi proizvodnje, posledično bo to prineslo tudi omejitev možnosti za preobrazbo monostrukturiranih in labilnejših smrekovih sestojev v sonaravne gozdove, zanemarjena pa bosta tudi varovalna in rekreativna funkcija gozdov.

Vir in več informacij: <http://www.volksbegehren-wald.de> (de)

Orkan Lothar ni povzročil ekološke

Škoda, ki jo povzročajo viharji, dolgoročno ne ogroža ohranjanja švicarskega gozda, temveč prispeva k obnovi gozdov in spodbuja vrstno pestrost, ugotavlja raziskava švicarskega Zveznega urada za okolje, gozd in krajino (BUWAL) o posledicah delovanja viharja Lothar, ki je 26. decembra 1999 prizadel Švico in sosednje države. Vihar ni imel katastrofalnih posledic niti z ekološkega niti z narodnogospodarskega vidika.

Kljub nastali škodi je gozd na določenem delu prizadetih površin uspel obnoviti varovalno funkcijo, sploh pa se je izkazalo, da je tudi regenerativna sposobnost skoraj povsod ugodna. Da bi v prihodnje švicarski gozdovi bolje kljubovali tovrstnim naravnim nesrečam, BUWAL priporoča spodbujanje gojenja oz. nege sonaravnih (mešanih) gozdov. Ukrepi, ki se izvajajo po viharju, se morajo osredotočiti zlasti na varovalno funkcijo gozdov, in sicer tam, kjer je tveganje, da bodo posledice nastale škode usodne (predvsem zaradi nevarnosti razvoja podlubnikov), ali tam, kjer naravne nesreče neposredno ogrožajo človeka in materialne dobrine. Z ekonomskega in ekološkega vidika naj bi bilo poleg tega smiselno, da drevje po viharju ostane na tleh, saj ima tudi tam varovalno funkcijo.

RAETZ Philippe (2004): Rezultati obvladovanja škode kot posledice delovanja viharjev. Sinteza raziskovalnega programa Lothar (Erkenntnisse aus der Sturmschadenbewältigung. Synthese des Lothar-Grundlagenprogramms). Zbirka Okolje (Umwelt) št. 367. Zvezni urad za okolje, gozd in krajino (BUWAL). 86 strani. Cena: 20 CHF.

Nova karta potresne ogroženosti v Švici: za kanton Valais obstaja večja

Nova karta potresne ogroženosti Švicarske seizmološke službe (SED) uvršča Spodnji Valais v nekoliko bolj potresno ogrožena območja, kot so strokovnjaki domnevali doslej. Območju, za katero velja najvišja stopnja potresne ogroženosti v državi, to pa je Zgornji Valais, se je sedaj pridružil še spodnji del kantona.

Na daljše časovno obdobje v Švici ni mogoče izključiti potresov z magnitudo od 7,5 do 8 stopnje po Richterjevi lestvici. Kot meni Domenico Giardini, direktor SED, je večina zgradb v Švici grajena tako, da lahko nase prevzame vertikalno obtežbo, ne pa tudi horizontalne, ki nastane ob potresu. Investitorji, inženirji in arhitekti bi zato morali potresno ogroženost pravočasno vključiti v načrtovanje gradnje, medtem ko bi pri objektih, kjer je ogroženost velika, morali upoštevati redke dogodke v periodičnih obdobjih 10.000 let in več.

Viri in informacije: <http://www.seismo.ethz.ch> (de/fr/it/en), <http://www.nzz.ch> (de) 9. 11. 2004

O tem in onem

Certifikacijski sistem za trajnostno upravljanje hotelov

Švicarski hoteli, ki se odlikujejo po izrednem trajnostnem in socialnem menedžmentu, lahko opravijo postopek certifikacije in pridobijo t.i. kozorogov znak (Steinbock-Label), ki ga podeljuje Društvo za ekonomijo, ekologijo in družbo. Odvisno od storitev je mogoče prejeti do pet »kozorogov«. Podjetja, ki se zanimajo za certifikacijski sistem, lahko sedaj kar na spletu preverijo, v kolikšni meri sploh izpolnjujejo merila za pridobitev znaka in kaj bodo morala še nadoknaditi. Ocenjujejo se storitve na področju upravljanja, ekologije, regionalnih, transportnih, socialnih in finančnih zadev ter gospodarstva.

Vir in več informacij: <http://www.oe-plus.ch> (de)

Švica: Almagellska dolina postala zavarovano

S pogodbo, ki so jo podpisali naravovarstvena organizacija Pro Natura, občina Saas-Almagell in podjetje Sportbahnen, je Almagellska dolina postala zavarovano območje. Gre za kompenzacijski ukrep preprečevanja škodljivih vplivov, ki jih povzročajo zimski športi na območju občine, zlasti še vplivov gradbene dejavnosti. Pogodba, do katere je prišlo na pobudo odbora Pro Nature v Valaisu, naj bi zagotovila, da se bodo ohranile krajina in naravne vrednote Almagellske doline. Lov bo dovoljen tudi v prihodnje, zagotovljeno je tudi obratovanje koč Švicarske planinske zveze (SAC).

Vir in več informacij: <http://www.pronatura.ch/vs/schutzgd.htm> (de), www.naturschutznet.ch (de) 03.11. 2004

Kolokvij o živilih z gorskih območij

26. novembra bo v francoskem Chambéryju potekal mednarodni kolokvij z naslovom „Kakovost, proizvodi, pokrajina... gore in globalizacija“ (Qualité, produits, terroir... montagnes et mondialisation), na katerem bodo udeleženci spregovorili o različnih vidikih kmetijskih pridelkov oz. živil z gorskih območij: o njihovi kakovosti in zaščitenem poreklu, kulturnih vidikih, urejanju tega področja in prodajnih strategijah. Poleg tega bodo udeleženci razpravljali o težavah in možnostih za prodajo tovrstnih kmetijskih pridelkov oz. živil v globaliziranem svetu, pa tudi povezanost z regionalnim razvojem.

Več informacij in prijava: <http://www.montanea.org/html/formulaire/dwld/2004/Produitsterroirs.pdf> (fr)

Prireditve – več na www.alpMedia.net

Konferenca: **Javne storitve na gorskih območjih – današnji položaj, obeti za prihodnost in strategije za politiko.** Luzern (Švica), 23. 11. 2004. Konferenčni jezik: nemščina in francoščina. Organizirata Švicarska delovna skupnost za gorska območja, Švicarski nacionalni sklad (NFP 48).

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.sab.ch> (de/fr/it)

Mednarodna konferenca: **Ne le kruh – opazovanja prehranskih navad prebivalcev alpskega prostora z zgodovinsko-etnografskega vidika.** San Michele all'Adige (Italija), 25.-27. 11. 2004.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.museosanmichele.it> (it)

II International Mountain Congress. Estoril (Portugalska), 26.-28. 11. 2004. Teme: gorski športi in turizem. Organizirata: Associação Desportos de Aventura Desnível, Escola Superior de Hotelaria e Turismo do Estoril.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.adesnível.pt/cim2004/> (en/fr)

Konferenca: **Ohranjanje biotske raznovrstnosti v Zahodnih Alpah – omrežje Natura 2000: raziskovanje, načrtovanje, upravljanje in varstvo.** Kongresna palača, Stresa (Italija), 28. 11. 2004. Organizirata Provincia del Verbano Cusio Ossola, Assessorato alla Tutela dell' Ambiente.

Več informacij na spletnem naslovu:

http://www.convenzionedellealpi.org/News/20031128_Natura2000/programma.pdf (it)

2. mednarodna konferenca o alpskem kozorogu. Narodni park Gran Paradiso (Italija), 2.-3. 12. 2004. Konferenčni jezik: angleščina. Organizirajo: Parco Nazionale Gran Paradiso, Parc National de la Vanoise, Regione Autonoma Valle d'Aosta, Mreža zavarovanih območij v Alpah.

Več informacij: Bruno Bassano scientifico@pngp.it

Mednarodna konferenca: **Mednarodna srečanja.** Torino (Italija), 2.-3. 12. 2004. Prispevki o proizvodih z gorskih območij in njihovem označevanju (labelling) ter o regionalni avtonomiji in gorah. Konferenčni jeziki: angleščina, francoščina. Organizira: Association des Populations des Montagnes du Monde (APMM).

Več informacij: Gitta Jacob gitta-jacob@apmm-wmpa.org

Saj ni res, pa je...

...Če se bo vse izšlo tako, kot si je zamislil Avstrijec Muhammad Müller, bo leta 7600 Avstrijo in Slovenijo povezoval nov predor. Prva lopata je že bila zasajena – Müller in njegov prijatelj sta prve dni novembra, opremljena z dvema lopatama, že začela z izkopavanjem načrtovanega predora, ki bo nekega dne avstrijski Gradec povezal s 67 kilometrov oddaljenim Slovenj Gradcem v Sloveniji. Oba bi morala kopati 5600 let, da bi dokončala svoj gradbeni projekt. Müller, ki je prestopil v islamsko vero, želi s projektom opozoriti na problem religije in brezposelnosti

Vir: Liechtensteiner Volksblatt, 8.11.2004